

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

06-03-293М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з
навчальної дисципліни «Аналіз діяльності фінансово-кредитних
установ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та
страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІ економіки та
менеджменту
Протокол № 5 від 27 квітня 2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки для проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Аналіз діяльності фінансово-кредитних установ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Мельник Л. В., Мельник Л. М., Котик О. В. – Рівне : НУВГП, 2021. – 28 с.

Укладачі: Мельник Л. В., д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки; Мельник Л. М., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва; Котик О. В., ст. викладач кафедри фінансів та економічної безпеки.

Відповідальний за випуск: Ляхович О. О., к.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри фінансів та економічної безпеки.

Гарант освітньої програми

Мельник Л. М.

© Мельник Л. В., Мельник Л. М.,
Котик О.В., 2021
© НУВГП, 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Дисципліна «Аналіз діяльності фінансово-кредитних установ» є вибірковою та викладається для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання.

Метою вивчення дисципліни є засвоєння основних принципів і прийомів здійснення аналізу діяльності банківських установ та страхових компаній.

Дисципліна «Аналіз діяльності фінансово-кредитних установ» забезпечує отримання таких ***спеціальних компетентностей*** :

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування)

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність

Вивчення даного курсу дозволить студентам отримати наступні ***програвні результати***:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР 24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.

ПР 25. Застосовувати сучасні фінансові технології та новітні інструменти у сфері фінансів, банківської справи та страхування з метою аналізу фінансово-економічної діяльності держави, корпорацій та домогосподарств.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретичні аспекти аналізу діяльності фінансово-кредитних установ

Предмет, об'єкти, суб'єкти аналізу діяльності фінансово-кредитних установ, його функції та завдання. Види фінансово-кредитних установ. Методи та прийоми аналізу фінансово-кредитних установ. Види та етапи діяльності фінансово-кредитних установ. Інформаційне забезпечення аналізу діяльності фінансово-кредитних установ.

Література [1, 3, 6, 7, 8, 9, 14,17]

Тема 2. Аналіз капіталу комерційного банку

Аналіз структури капіталу КБ. Аналіз власного капіталу КБ. Аналіз порядку формування статутного капіталу КБ. Аналіз зобов'язань комерційного банку. Аналіз депозитів банку.

Література [1, 3, 5, 9, 10,14, 15, 19]

Тема 3. Аналіз активів банку

Аналіз структури активів КБ. Аналіз якості активів КБ. Аналіз ліквідності активів. Аналіз ринкових активів.

Література [1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 20]

Тема 4. Аналіз кредитних операцій

Аналіз структури кредитних вкладень КБ. Аналіз руху кредитів. Аналіз якості кредитного портфеля. Аналіз кредитоспроможності позичальника
Література [1, 3, 6, 7, 8, 9, 10,14, 17,19]

Тема 5. Аналіз фінансових результатів діяльності банку

Аналіз структури доходів банку. Аналіз процентних доходів банку. Аналіз структури витрат банку. Аналіз процентних витрат банку. Аналіз прибутку банку. Аналіз показників доходності. Аналіз показників рентабельності

Література [1, 3, 6, 7, 8, 9, 10,14, 17]

Тема 6. Аналіз дотримання комерційними банками економічних нормативів

Аналіз показників ліквідності. Аналіз фінансової стійкості банку. Аналіз ділової активності банку. Аналіз внутрішніх ризиків банківської діяльності. .

Література [1, 3, 5, 7, 8, 10,11,12,14,16,17]

Тема 7. Аналіз фінансового стану страхових компаній

Аналіз власних фінансових ресурсів страхових компаній. Аналіз залучених фінансових ресурсів страхових компаній. Аналіз складу резервів страхової компанії. Аналіз фінансової стійкості страхових компаній. Аналіз платоспроможності страхових компаній

Література [2, 10, 15, 18, 21]

Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності страхових компаній

Аналіз доходів страхових компаній. Аналіз витрат страхових компаній. Аналіз формування та розподілу прибутку страхових компаній. Моделі діагностики та прогноз банкрутства страхових компаній.

Література [2,10, 15, 18, 21]

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ

Задача 1. Скласти балансове рівняння, виходячи із залишків на рахунках (тис. грн):

Зареєстрований статутний капітал банку – 280 000.

Кошти обласних бюджетів – 80 000.

Довгострокові кредити, які надані фізичним особам – 140 000.

Рахунки суб'єктів господарської діяльності за факторинговими операціями – 70 000.

Кошти, які надані суб'єктам господарської діяльності за операціями РЕПО – 60 000.

Ломбардні кредити, які отримані від НБУ – 120 000.

Банкноти та монети в обмінних пунктах – 190 000.

Банкноти та монети в касі банку — 260 000.

Кошти Державного казначейства України – 40 000.

Поточні рахунки суб'єктів господарської діяльності — 200 000

Задача 2. Використовуючи дані балансу (банк студент обирає самостійно) зробити комплексний аналіз статутного фонду комерційного банку.

Показник	20__	20__	Відхилення
1. Несплачена сума СК акціонерами банку			
2. Фактично сплачений статутний капітал			
3. Процент сплати статутного капіталу (ряд. 2 : ряд. 1)			
4. Статутний капітал на 1 грн. кредитних вкладень			
5. СК на 1 грн. власних коштів (капіталу)			
6. СК на 1 грн. залучених коштів			
7. СК на 1 грн. запозичених коштів			
8. СК на 1 грн. зобов'язань банку			
9. СК на 1 грн. валюти балансу			

10. СК на одного акціонера			
11. Кількість акціонерів			
12. Номінальна вартість однієї акції			
13. Частка однієї акції в загальній сумі СК			

Задача 3. За наведеними даними розрахувати коефіцієнт плинності клієнтів, коефіцієнт залучення клієнтів, коефіцієнти закріплення та постійності клієнтів. Зробити висновок про стратегію банку щодо розширення клієнтської бази.

Показник	20__ р.	20__ р.	Відхилення
1. Кількість клієнтів банку на початок періоду	920	1030	
2. Кількість відкритих рахунків юридичних та фізичних осіб	127	35	
3. Кількість закритих рахунків юридичних та фізичних осіб	70	59	
4. Кількість клієнтів на кінець періоду	1027	1019	
5. Коефіцієнт плинності клієнтів			
6. Коефіцієнт залучення клієнтів			
7. Коефіцієнт закріплення клієнтів			
8. Коефіцієнт постійності клієнтів			

Задача 4. За наведеними даними розрахувати нормативи:

- 1) Норматив платоспроможності Н2
- 2) Норматив миттєвої ліквідності Н4
- 3) максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента Н7
- 4) норматив великих кредитних ризиків Н8

Показники	Значення (тис. грн.)
Каса	45
Кошти на кореспондентських рахунках в НБУ	60
Загальна сума заборгованість за різними кредитами на одного контрагента	72

Регуляторний капітал	350
Загальна сума «великих» кредитів	2980
Поточні рахунки клієнтів	420
Загальні активи, зважені за ступенем ризику	3850

Задача 5. Звітні дані комерційного банку містять таку інформацію, тис. грн.:

1. Активи банку - 800 000;
2. Зобов'язання банку - 660 000;
3. Сукупна заборгованість за позиками, наданими одному позичальнику - юридичній особі - 32000;
4. Сума втрачених векселів цього позичальника - 3700;
5. Фактична заборгованість по всіх великих кредитах з урахуванням позабалансових зобов'язань - 620 000

Визначити максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (норматив Н7) та норматив Н8 (норматив великих кредитних ризиків) та зробити висновки щодо його дотримання комерційним банком.

Задача 6. За наведеними даними проаналізувати доходи банку від здійснення безготівкових розрахункових операцій. Побудувати факторну модель.

Показник	Минулий квартал	Звітний квартал	Відхилення
1. Дохід від здійснення безготівкових розрахункових операцій			
2. Загальна кількість відпрацьованих платіжних документів, шт.	50 550	56 256	
3. Кількість клієнтів, що здійснювали розрахунки в періоді	550	572	
4. Середній дохід від обробки одного платіжного документа, грн	12,0	12,5	
5. Середня активність одного клієнта за платежами			

Задача 7. За даними, які характеризують рух вкладів по відділенню Приватбанку, необхідно визначити:

1. Середній залишок вкладів;
2. Суму припливу вкладів;
3. Коефіцієнт припливу вкладів;
4. Коефіцієнт осідання вкладів
5. Середній термін зберігання вкладів.

Вихідні дані:

- Залишки вкладів на початок року – 500 000 грн.
- Кількість вкладів які надійшли за рік всього – 220 000 грн.
- Залишок вкладів на початок року – 540 000 грн.
- За рік видано вкладів на суму - 180 000 грн.

Задача 8. Сума надходжень по вкладах у відділенні Приватбанку зросла з 750 00 грн. до 820 000 грн., сума припливу вкладів у звітному році порівняно з базовим збільшилась на 6%. Визначте який процент осідання вкладів?

Задача 9. Зробіть розрахунок нищенаведених показників, а саме:

- показники охоплення страхування;
- середній розмір страхового платежу;
- рівень страхових внесків відносно страхової суми;
- частку страхових випадків до укладених договорів;
- середню страхову суму;
- середній розмір страхового відшкодування;
- рівень виплат страхового відшкодування до суми внесків.

Якщо дані страхової компанії по страхуванню за звітний рік наступні:

- страхова сума застрахованого майна складає – 800 00 грн.
- кількість договорів щодо страхування майна – 350
- сума страхового внеску складає - 2500 грн.
- число виплат – 5
- страхове поле – 900
- сума виплачених страхових відшкодувань – 810

- інвентарна вартість майна – 3800

Задача 10. Власний капітал банку – 8 млн. грн, сума залучених депозитів, за якими сплачують 5 % річних, становить 80 млн. грн. Річні витрати на організацію банківської діяльності – 2,2 млн. грн. Банк надав кредитів на суму 49 млн. грн.. за ставкою позичкового проценту 15 % річних.

Визначте величину і норму банківського прибутку.

Задача 11. Якого рівня прибутковості активів має досягти банк, аби забезпечити прибутковість капіталу на рівні 25%, якщо відношення акціонерного капіталу до активів становить 1) 1:25; 2) 1:10 ?

Задача 12. Перед менеджментом банку поставлено завдання підвищити показник прибутковості капіталу ROE до 16%. Банк має активи в розмірі 18 000 тис. грн., а капітал становить 1500 тис. грн. Операційні витрати плануються в розмірі 475 тис. грн., податки — 95 тис. грн., непроцентні доходи 70 тис. грн. Зробіть розрахунок процентного доходу, який забезпечив би бажаний рівень прибутковості капіталу.

Задача 13. На основі даних визначте дотримання банком нормативів ліквідності та зробіть висновки про стан ліквідності банку:

Показники	Банк
	тис. грн.
Активи	5377615
Грошові кошти в касі	183268
Кореспондентський рахунок в НБУ	353138
Кореспондентські рахунки і депозити „овернайт” в ін. банках	
-Україна	1476
- інші країни	131659
Гарантійні депозити в НБУ	115669
Торговельні цінні папери	275945
Заборгованість інших банків	93090
Кредити і аванси клієнтам	3532570

Інвестиції для подальшого продажу	192645
Інвестиції до строку погашення	49908
Інші активи	89485
Приміщення і обладнання	420882
Зобов'язання	...
Заборгованість перед НБУ – всього	490052
в т. ч.	
до запитання і до 1-го місяця	127379
до 1-го року	362895
Заборгованість перед іншими банками - всього	176697
в т. ч.	
до запитання і до 1-го місяця	52288
до 1-го року	60774
Власні боргові цінні папери	570739
в т. ч.	
до запитання і до 1-го місяця	52
до 1-го року	55699
Кошти клієнтів, всього	4292289
в т. ч.	
до запитання і до 1-го місяця	1416556
до 1-го року	1610395
Субординований борг	83453
Інші зобов'язання	74820
в т. ч.	
до запитання і до 1-го місяця	59056
до 1-го року	1466
Відтерміновані податкові зобов'язання	62888

Задача 14. На основі даних табл. 1 визначте коефіцієнт загальної ліквідності підприємства та його оптимальне значення. Зробіть висновки.

Таблиця 1

Оборотні активи та поточні зобов'язання підприємства

№ пор.	Показник	Значення
1	Запаси, у тому числі	10700
	запаси, необхідні для безперебійної роботи підприємства	7800
2	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, у тому числі безнадійна дебіторська заборгованість	3820
		970
4	Гроші та їх еквіваленти	680
5	Поточні зобов'язання і забезпечення	8225

Задача 15. Визначте значення показника адекватності регулятивного капіталу банку за такими даними:

- 1) регулятивний капітал банку – 75 млн. грн.;
- 2) активи за ступенем ризику:
 - а) I група активів – 350 млн. грн.;
 - б) II група активів – 450 млн. грн.;
 - в) III група активів – 850 тис. грн.;
 - г) IV група активів – 1200 млн. грн.;
 - г) V група активів – 4000 млн. грн..

Задача 16. Розрахуйте загальну відкриту валютну позицію уповноваженого банку та нормативів ризику загальної відкритої валютної позиції банку (Н13) основі даних:

№ п/п	Показники	Значення
	Капітал банку, тис.грн.	15900
1	Активи банку за балансовими та позабалансовими рахунками за кожною іноземною валютою:	
2	Долар США (\$)	3500000
3	ЄВРО	14000
4	Англійський фунт	8000

5	Російський рубль (RUR)	50000
6	Зобов'язання банку за балансовими та позабалансовими рахунками за кожною іноземною валютою	
7	Долар США (\$)	2000000
8	ЄВРО	900
9	Англійський фунт	2000
10	Російський рубль (RUR)	60000

Курси валют, які встановлені НБУ:

Долар США = 27,9

ЄВРО = 33,0

Англійський фунт = 37,0

Російський рубль = 0,320

Задача 17. За наведеними даними розрахувати нормативи:

- 1) Норматив платоспроможності Н2
- 2) Норматив миттєвої ліквідності Н4
- 3) максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента Н7
- 4) норматив великих кредитних ризиків Н8

Показники	Значення (тис. грн.)
Загальна сума «великих» кредитів	4150
Регуляторний капітал	3560
Кошти на кореспондентських рахунках в НБУ	180
Загальна сума заборгованість за різними кредитами на одного контрагента	72
Каса	120
Поточні рахунки клієнтів	620
Загальні активи, зважені за ступенем ризику	5630

Задача 18. За наведеними даними розрахувати нормативи:

- 1) максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру Н9

- 2) максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам Н10
- 3) інвестування в цінні папери окремо за кожною установою Н11

Показники	Значення (тис. грн.)
Норматив платоспроможності Н2	8%
Загальні активи, зважені за ступенем ризику	520645,85
Кредити надані компанії А	3300
Кредити надані компанії Б	2180
Сукупна заборгованість за кредитами всіх інсайдерів банку	19300
Кошти інвестовані в придбання цінних паперів компанії С	4790
Кошти інвестовані в придбання цінних паперів компанії Д	2310
Сума цінних паперів в портфелі банку на інвестування та вкладень в капітал інших компаній	16532

Задача 19. За наведеними даними проаналізувати кредитний ризик на основі ступеня диверсифікації кредитних вкладень.

Показник	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення
1. Загальна кількість великих кредитів	8	11	
2. Загальна сума по всіх великих кредитах	358450	473340	
3. Загальна сума всіх кредитних вкладень	1362450	1423760	
4. Середній розмір великого кредиту			
5. Питома вага великих кредитів, %			
6. Власний капітал банку	425460	523800	

Задача 20. За даними таблиці визначить норматив Н2 та Н3, якщо сума сформованих резервів за всіма активними операціями банку складає 813 млн. грн., а сукупна сума відкритої валютної позиції банку за всіма іноземними валютами та банківськими металами - 781 млн. грн. Як вплине розширення діяльності банку за рахунок збільшення обсягів операцій з кредитування клієнтів банку на 20 % на рівень достатності капіталу за інших рівних умов?

Назва активу	Сума, млн. грн.	Коефіцієнт ризику, %
Кошти на рахунках в НБУ та готівкові кошти	7464	
Кошти, розміщені в банках з рейтингом інвестиційних клас	2560	
Кошти до запитання в банках, які не належать до інвестиційного класу	3890	
Цінні папери на продаж в портфелі банку	450	
Кредити, надані НБУ	6550	
Кредити та заборгованості клієнтів	29305	
ОЗ	7540	
Інші активи	720	
Всього	?	
Регулятивний капітал комерційного банку становить	4 810	

Задача 22. За даними балансу (додаток А) проаналізувати основні показники фінансової стійкості банку.

Показник	на 1.01. 20_	на 1.01.20_	Відхилення
1. Власний капітал-брутто			
1.1. Власний капітал-нетто			
2. Акціонерний капітал			
3. Залучені кошти			
4. Загальні активи			
5. Дохідні активи			

6. Недохідні активи			
7. Капіталізовані активи			
8. Коефіцієнт надійності банку (ряд. 1 : ряд. 3)			
9. Коефіцієнт маневрування (ряд. 1.1 : ряд. 1)			
10. Коефіцієнт автономії (незалежності) (ряд. 1 : ряд. 4) (15—20 %)			
11. Співвідношення власного капіталу-нетто та загальних активів (ряд. 1.1 : ряд. 4) (4 %)			
12. Коефіцієнт захищеності власного капіталу (ряд. 7 : ряд. 1)			
13. Генеральний коефіцієнт надійності банку (ряд. 2 : ряд. 5)			
14. Коефіцієнт фондової капіталізації прибутку (ряд. 1: ряд. 2) (2—3)			
15. Адекватність капіталу (ряд. 1.1 : ряд. 3) (> 10 %)			

Задача 23. Використовуючи дані попередньої задачі, розрахувати в таблиці узагальнюючий показник надійності та стабільності банку.

Показник	Розрахункове значення показників	Вагомість
1. Коефіцієнти надійності банку	$K_n = K_{n1} \cdot 0,5 + K_{n2} \cdot 0,5$	10 %
1.1. $K_{n1} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Дохідні активи}}$		0,5
1.2. $K_{n2} = \frac{\text{Захищений капітал}}{\text{Власний капітал}}$		0,5
2. Коефіцієнти ліквідності	$K_l = K_{l1} \cdot 0,35 + K_{l2}$	40 %

	0,35 + Кл3 0,30	
2.1. $K_{л1} = \frac{\text{Абсолютно ліквідні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$		0,35
2.2. $K_{л2} = \frac{\text{Ліквідні активи}}{\text{Сумарні зобов'язання}}$		0,35
2.3. $K_{л3} = \frac{\text{Абсолютно ліквідні активи}}{\text{Дохідні активи}}$		0,35
3. Коефіцієнти рентабельності	$K_p = K_{p1} \cdot 0,5 + K_{p2} \cdot 0,5$	15 %
3.1. $K_{p1} = \frac{\text{Прибуток} + \text{Чистий поточний дохід}}{\text{Власний капітал}}$		0,5
3.2. $K_{p2} = \frac{\text{Прибуток} + \text{Чистий поточний дохід}}{\text{Дохідні активи}}$		0,5
4. Коефіцієнти якості активів	$K_{як.а} = K_{як.а1} \cdot 0,5 + K_{як.а2} \cdot 0,5$	20 %
4.1. $K_{як.а1} = \frac{\text{Строкові депозити} + \text{Власний капітал}}{\text{Корпоративні кредити}}$		0,5
4.2. $K_{як.а2} = \frac{\text{Державні цінні папери}}{\text{Дохідні активи}}$		0,5
4.3. $K_{як.а3} = \frac{\text{Прострочена заборгованість}}{\text{Кредитний портфель}}$		—
4.4. $K_{як.а4} = \frac{\text{МБК розміщені}}{\text{МБК отримані}}$		—
5. Коефіцієнти ресурсної бази	$K_{рб} = K_{рб1} \cdot 0,5 + K_{рб2} \cdot 0,5$	15 %
5.1. $K_{рб1} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Сумарні зобов'язання}}$		0,5
5.2. $K_{рб2} = \frac{\text{Кошти на поточних рахунках клієнтів та на коррахунках інших банків}}{\text{Сумарні зобов'язання}}$		0,5

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Економічна характеристика банку. Базові принципи функціонування і розвитку комерційного банку.
2. Напрями діяльності банківського менеджменту – фінансовий і організаційний.

3. Роль аналізу в управлінні фінансами комерційного банку.
4. Зміст механізму аналізу як функції управління фінансами комерційного банку.
5. Сутність фінансового, управлінського, та операційно-вартісного аналізу.
6. Поняття методу і методики аналізу.
7. Діагностичний апарат фінансового аналізу.
8. Основні технічні прийоми, що використовуються в аналізі банківської діяльності.
9. Організація аналітичної роботи в банках.
10. Етапи аналітичної роботи та їх характеристика.
11. Поняття стратегічного аналізу банківської діяльності.
12. Інформаційне забезпечення банківського аналізу.
13. Види залученої до аналізу інформації та їх класифікація.
14. Техніка перевірки достовірності інформації.
15. Загальний аналіз структури пасивів комерційного банку.
16. Поняття власного капіталу банку та його функцій.
17. Методика розрахунку основного та додаткового капіталу, згідно з чинною інструкцією.
18. Визначення розміру власного капіталу-нетто.
19. Аналіз достатності власного капіталу.
20. Імобілізація власного капіталу. Її вплив на наявність власного оборотного капіталу банку.
21. Аналіз впливу основних факторів на зміну статутного фонду, резервного фонду, спеціальних фондів і резервів та нерозподіленого прибутку.
22. Аналіз вкладів населення в системі Ощадбанку.
23. Аналіз структури залучених та запозичених коштів банку.
24. Недоліки та переваги різних складових ресурсної бази банку.
25. Методика розрахунку показників, за допомогою яких аналізують депозити до запитання.
26. Методика розрахунку показників, за допомогою яких аналізують строкові депозити.
27. Аналіз оптимального співвідношення строкових та онкольних депозитів з урахуванням відповідних коефіцієнтів.
28. Аналіз міжбанківських кредитів.

29. Аналіз дотримання банком рівня обов'язкового резервування.
30. Визначення обсягу ефективних кредитних ресурсів. Стратегічний аналіз ефективності формування ресурсної бази банку.
31. Класифікація активів за такими ознаками, як ліквідність, дохідність, ризикованість.
32. Методика розрахунку коефіцієнтів дохідності активів та ризикованості активів.
33. Методика розрахунку активів, зважених за ступенем ризику.
34. Загальний аналіз динаміки та структури активів.
35. Аналіз активів з позиції ліквідності.
36. Аналіз структури кредитного портфеля.
37. Методика аналізу якості кредитного портфеля з позиції ризику.
38. Методика розрахунку нормативних показників, що характеризують диверсифікацію кредитних вкладень.
39. Аналіз якості кредитного портфеля з позиції захищеності від можливих втрат.
40. Аналіз дохідності та прибутковості кредитних операцій.
41. Види цінних паперів та операції банку з ними.
42. Система показників, що характеризують якість цінних паперів.
43. Аналіз дохідності операцій з цінними паперами.
44. Особливості аналізу операцій банку з векселями.
45. Види валютних операцій банку.
46. Загальна методика аналізу валютних операцій.
47. Аналіз структури та динаміки валютних операцій.
48. Аналіз ефективності роботи пункту обміну валюти.
49. Аналіз дохідності валютних операцій.
50. Сутність факторингових, лізингових операцій, овердрафту. Їх місце в структурі активних операцій банку.
51. Загальна методика аналізу факторингових операцій.
52. Аналіз лізингових операцій.
53. Аналіз агентських послуг банку.
54. Аналіз форфетингових операцій та овердрафту.

5.ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВО- КРЕДИТНИХ УСТАНОВ»

1. Сутність та особливості аналізу фінансово-кредитних установ.
2. Мета, завдання аналізу залежно від суб'єктів аналізу
3. Роль аналізу в управлінні фінансами комерційного банку.
4. Зміст механізму аналізу як функції управління фінансами комерційного банку.
5. Сутність фінансового, управлінського, та операційно-вартісного аналізу.
6. Поняття методу і методики аналізу.
7. Діагностичний апарат фінансового аналізу.
8. Основні технічні прийоми, що використовуються в аналізі банківської діяльності.
9. Організація аналітичної роботи в банках.
10. Етапи аналітичної роботи та їх характеристика.
11. Поняття стратегічного аналізу банківської діяльності.
12. Інформаційне забезпечення банківського аналізу.
13. Види залученої до аналізу інформації та їх класифікація.
14. Техніка перевірки достовірності інформації.
15. Загальний аналіз структури пасивів комерційного банку.
16. Поняття власного капіталу банку та його функцій.
17. Методика розрахунку основного та додаткового капіталу, згідно з чинною інструкцією.
18. Визначення розміру власного капіталу-нетто.
19. Аналіз достатності власного капіталу.
20. Імобілізація власного капіталу. Її вплив на наявність власного оборотного капіталу банку.
21. Аналіз впливу основних факторів на зміну статутного фонду, резервного фонду, спеціальних фондів і резервів та нерозподіленого прибутку.
22. Аналіз вкладів населення в системі Ощадбанку.
23. Аналіз структури залучених та запозичених коштів банку.
24. Недоліки та переваги різних складових ресурсної бази банку.
25. Методика розрахунку показників, за допомогою яких аналізують

депозити до запитання.

26. Методика розрахунку показників, за допомогою яких аналізують строкові депозити.
27. Аналіз оптимального співвідношення строкових та онкольних депозитів з урахуванням відповідних коефіцієнтів.
28. Аналіз міжбанківських кредитів.
29. Аналіз дотримання банком рівня обов'язкового резервування.
30. Визначення обсягу ефективних кредитних ресурсів. Стратегічний аналіз ефективності формування ресурсної бази банку.
31. Класифікація активів за такими ознаками, як ліквідність, дохідність, ризикованість.
32. Методика розрахунку коефіцієнтів дохідності активів та ризикованості активів.
33. Методика розрахунку активів, зважених за ступенем ризику.
34. Загальний аналіз динаміки та структури активів.
35. Аналіз активів з позиції ліквідності.
36. Аналіз структури кредитного портфеля.
37. Методика аналізу якості кредитного портфеля з позиції ризику.
38. Методика розрахунку нормативних показників, що характеризують диверсифікацію кредитних вкладень.
39. Аналіз якості кредитного портфеля з позиції захищеності від можливих втрат.
40. Аналіз дохідності та прибутковості кредитних операцій.
41. Види цінних паперів та операції банку з ними.
42. Система показників, що характеризують якість цінних паперів.
43. Аналіз дохідності операцій з цінними паперами.
44. Особливості аналізу операцій банку з векселями.
45. Види валютних операцій банку.
46. Загальна методика аналізу валютних операцій.
47. Аналіз структури та динаміки валютних операцій.
48. Аналіз ефективності роботи пункту обміну валюти.
49. Аналіз дохідності валютних операцій.
50. Сутність факторингових, лізингових операцій, овердрафту. Їх місце в структурі активних операцій банку.
51. Загальна методика аналізу факторингових операцій.
52. Аналіз лізингових операцій.

53. Аналіз агентських послуг банку.
54. Аналіз форфетингових операцій та овердрафту.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз банківської діяльності : підруч. / А. М. Герасимович, І. М. Парасій-Вергуненко, В. М. Кочетков та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Герасимовича. Київ : КНЕУ, 2010. 599 с.
2. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посібн. Дніпро: Пороги, 2019. 198 с.
3. Базельський комітет з питань банківського нагляду. URL: <http://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>.
4. Бобиль В. В. Антикризове управління банківськими ризиками : моногр. Дніпропетровськ : Вид. Свідлер А. Л., 2012. 270 с.
5. Довгань Ж. М. Фінансова стійкість банківської системи України: проблеми оцінки та забезпечення : моногр. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. 450 с.
6. Довгань Ж. М. Менеджмент у банку : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2017. 512 с
7. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності : навч. посібн. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 486 с.
8. Кузнецова С. А. Банківська система : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2014. 400 с.
9. Лачкова В. М. Фінансовий менеджмент у банку : навч. посіб. Харків : видавець Іванченко І. С., 2017. 180 с.
10. Мельник Л. В. Ресурсний потенціал іпотечного кредитування в аграрній сфері: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 302 с.
11. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України N 315 від 02.06.2009 р. URL: <http://zakon.nau.ua>.
12. Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків «Система оцінки ризиків» : Постанова Правління НБУ N 104 від 15.03.2004. URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc>.

13. Про затвердження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих витрат за активними банківськими операціями N 23 від 25.01.2012 р. URL: [http: www.liga.com.net](http://www.liga.com.net). зва з екрану.

14. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00.

15. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України №2664-III від 12.07.2001.

16. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України: положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2009 р. N 259. URL: www.rada.gov.ua.

17. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку : підруч. Київ : КНЕУ, 2012. 280 с.

18. Рудь І. Ю. Страховий ринок України: аналіз та перспективи розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Випуск 23. Частина 2. С. 87–91.

19. Слав'юк Р. А. Кредитування і контроль : підруч. / заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка. Київ: УБС НБУ, 2012. 375 с.

20. Слав'юк Р. А. Управління проблемними активами в банках: моногр. / за ред. Р. А. Слав'юка. НБУ, Університет банк. справи. Київ : УАБС НБУ, 2012. 370 с.

21. Шинкаренко О. М., Бразілій Н. М. Методичні аспекти аналізу фінансових результатів страхових компаній. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2015. Вип.28. С.164–173.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm

3. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.

Додаток А

Баланс банку за IV квартал 20__ року

Рядок	Найменування статті	На кінець дня 31.12.20__	На кінець дня 31.12.20__
АКТИВИ			
1.	Грошові кошти та їх еквіваленти	21 770 908	19 725 932
2..	Торгові цінні папери		84 401
3.	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю	-	-
4.	Кошти в інших банках, у тому числі	1 124 247	1 824 130
4.1.	В іноземній валюті	924 270	1 824 130
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(541 170)	(507 081)
5.1	Резерви у відсотках до активу	48	28
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі	122 922 207	101 855 171
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у т. ч.	96 701 689	81 286 535
6.1.1	В іноземній валюті	24 258 549	25 648 622
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у т. ч.	26 220 518	20 568 636
6.2.1	В іноземній валюті	7 088 370	7455 139
7	Резерви під знецінення кредитів	(22 129 997)	(16 469 864)
7.1	Резерви у відсотках до активу	18	16
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	87 981	95 429
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(4 343)	(11 931)
9.1	Резерви у відсотках до активу	5	13
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	72 229	708 259
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(2)	(2)
11.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
12	Інвестиції в асоційовані компанії	979 744	1 025 367
13	Інвестиційна нерухомість	1507	-
14	Дебіторська заборгованість щодо	188	188

	поточного податку на прибуток		
15	Відстрочений податковий актив	257	2 681
16	Основні засоби та нематеріальні активи	2 018 056	1 801 944
17	Інші фінансові активи	18 564 880	3 184 672
18	Резерви під інші фінансові активи	(89 279)	(82 065)
18.1	Резерви у відсотках до активу	-	3
19	Інші активи	178 473	160 373
20	Резерви під інші активи	(733)	(916)
20.1	Резерви у відсотках до активу	-	1
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	40 479	40 534
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-	-
22.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
23	Усього активів, у тому числі	145 118 473	113 437 222
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
24	Кошти банків	10 104 288	14 559 473
24.1	В іноземній валюті	4 225 063	5 826 907
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі	21 592 937	20 412 748
25.1	В іноземній валюті	10 722 015	14 176 868
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі	14 472 182	10 325 520
25.2.1	В іноземній валюті	5 940 500	5 391 439
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі	70 248 816	54 770 045
26.1	В іноземній валюті	34 683 357	25 890 610
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі	11 991 715	9 095 948
26.2.1	В іноземній валюті	2 482 020	1 796 034
27	Боргові цінні папери, емітовані банком	561 668	557 922
27.1	В іноземній валюті	482	480
28	Інші залучені кошти	5 813 456	5 742 776
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	20 913	35 634
30	Відстрочені податкові зобов'язання	4 910	140 745
31	Резерви за зобов'язаннями	38 800	83 602
32	Інші фінансові зобов'язання	18 464 389	3 771 028
33	Інші зобов'язання	295 570	248 004

34	Субординований борг	1 225 747	1 235 277
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу (чи групами вибуття)	-	-
36	Усього зобов'язань, у тому числі	128 371 494	101 557 254
36.1	В іноземній валюті	74 433 219	55 369 212
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
37	Статутний капітал	13 545 172	8 860 202
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
39	Емісійні різниці	197099	-
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	1 177 136	1 105 116
41	Резерви переоцінки необоротних активів, у т. ч.:	355 508	368 390
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	351 222	365 622
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	-	-
42	Резерви переоцінки цінних паперів	77 144	46 281
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	-	-
44	Прибуток/збиток минулих років	146 494	129 799
45	Прибуток/збиток поточного року	1 425 816	1 370 180
46	Усього власного капіталу та частка меншості	16 746 979	11 879 968
47	Усього пасивів	145 118 473	437 222

Додаток Б

Звіт банку про фінансові результати за станом на кінець дня

Рядок	Найменування статті	20__рік	20__ рік	20__ рік
1	Чистий процентний дохід/ (Чисті процентні витрати)	7 940 632	5 802 636	7 371 324
1.1	Процентні доходи	16 786 915	14 232 444	14 325 629
1.2	Процентні витрати	(8 846 283)	(8 429 808)	(6 954 305)
2	Комісійні доходи	4 513 887	3 360 171	3 156 810
3	Комісійні витрати	(672 479)	(551 192)	(642 336)
4	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	38 432	(21 028)	(430 130)
5	Результат від операцій з хеджування	-	-	-
6	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки у фінансових результатах	-	13 530	-
7	Результат від торгівлі іноземною валютою	574 195	529 856	143 611
8	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-	-
9	Прибуток/(збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-	-
10	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	-	-	-
11	Результат від переоцінки іноземної валюти	(143 274)	(87 190)	48 078
12	Резерв під заборгованість за кредитами	(6 226 470)	(4 170 027)	(4 866 464)
13	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	7 435	2 864	(11 615)
14	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	(4 700)	5 284	10 522

15	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-	-
16	Резерви за зобов'язаннями	40 623	22 835	209 960
17	Інші операційні доходи	584 855	487 277	414 668
18	Доходи/(витрати) від дострокового погашення заборгованості	-	-	-
19	Адміністративні та інші операційні витрати	(5 081 564)	(3 906 765)	(4 258 501)
20	Дохід від участі в капіталі	-	(934)	-
21	Прибуток/(збиток) до оподаткування	1 571 572	1 487 317	1 145 927
22	Витрати на податок на прибуток	(145 756)	(117 137)	(95 438)
23	Прибуток/(збиток) після оподаткування	1 425 816	1 370 180	1 050 489
24	Чистий прибуток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	-	-	-
25	Чистий прибуток/(збиток)	1 425 816	1 370 180	1 050 489